

מתנת חיים

שבת
'תרומה'
שבת
'מתנת
חיים'

עלון מתנת חיים / שבת פרשת 'תרומה' / ג' באדר תשפ"ג / 24.02.2023

תורת חיים

הרב דוד אוסטרופ שליט"א

לתת זה לקחת

"דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה" (שמות כ"ב ה') השאלה המתבקשת והידועה היא שתרומה זה הרי דבר שנותנים, אם כך, היה צריך להיות כתוב ויתנו לי תרומה. אלא, אנו למדים שיש תרומות שאדם נותן לשני והתרומה שמקבל גדולה בהרבה מהתרומה שנתן. חז"ל אומרים לנו "ואנוהו" - הוי דומה לו, מה הוא רחום אף אתה רחום, והרחמים של הקב"ה מתגלים, בין היתר, בנתינת הטובות האינסופיות לאלו שמגיע להם לקבל ולאילו שאינו מגיע להם לקבל. כאשר אדם נותן לרעהו "לי" - לשם שמים, הרי שהוא נהיה "דומה לו" ונהיה יותר אלוקי ומשלים את מטרות קיומו בעולם. זה מה שהנותן לוקח ומקבל בנתינתו, השלמת ייעודו, השלמתו עצמו. מסופר על הגאון הצדיק הרב חיים ברים זצ"ל שהזמין מונית לנסיעה שאמורה הייתה לעלות 25 שקלים. במהלך הנסיעה, כשהגיעו ליעדם, מחמת פקקים ודרכים חלופיות, המונה הראה 63 ש"ח. הרב ברים הוציא מכיסו 65 ש"ח וביקש מנהג המונית שישמור את העודף, ולתמיהתו של מלווהו הסביר: "הנהג מסתמא חושש שאני כועס על המחיר המופרז והלא מצופה עבור הנסיעה, ובכדי לתת לו מסר שחלילה שאחשוב כן, אמרתי לו שישמור את העודף, ואם אני נותן לו תוספת, בוודאי שאיני כועס". הנתינה של שני השקלים היא עצומה עם מחשבה עמוקה להרגשתו הטובה של השני, אך למעשה, ההעשרה העצמית במעשה כזה גדולה יותר. מורנו הצדיק הרב הבר זצ"ל נתן והקדיש את חייו עבור השני, ובוודאי בלא לדעת שיש כבר מעל 1380 בני אדם שחייבים לו את חייהם על ככל המשתמע מכך. אמנם הוא, עם רעייתו שתבדלחט"א, נתנו המון, אך התגמול ושכרם גדול בהרבה לאין שיעור מנתינתם. התורם מגופו, זמנו וכוחו לתת לשני חיים, אין שיעור ללקיחה שמקבל, הן בעולם הזה והן בעולם הבא. שנשכיל בסיעתא דשמיא להיות מהנותנים בעצה טובה כל עוד נוכל. (הרב אוסטרופ עומד בראש צוות מורי ההוראה של 'מתנת חיים' ותורם כליה בעצמו).

משא החיים דבר 'מתנת חיים'

כל אחד תורם

"תחיית המתים!", הכריז אז הרב הבר באושר, "כמעט שלוש מאות אנשים שפסעו בסמטאות מוות, שחיו גיהנום נוראי על אדמות, פתאום מגדלים את ילדיהם, מטיילים, כל המשפחה חזרה לחיים. מישהו נתן להם כליה. ברגע אחד כל הסבל נמחק, הכל מתחיל מחדש, בריא, טוב". הוא שמח, אבל הלב של כל מי ששמע זאת, כבר היה מלא דמעות של עצב שהפכו לשמחה. כי הדברים הללו באו אחרי תיאורים מרים ונוראיים שמסבירים מה זה חולה שמטופל בדיאליזה. יכולת לגעת ולמשש בידיים את יאוש המוחלט עליו דיבר הרב הבר שחי זאת גם שנים רבות אחרי שבגופו הושלתה כליה. באחת הפעמים הוא סיפר זאת תוך כדי נסיעה לאחד האיזורים החמים יותר בארץ. "אתה יודע", הוא אמר, "יש מי שיותר משתיים וחצי כוסות מים ליום אסורות לו, כשלונו חם ואנחנו פשוט שותים, הם, מתפתלים בייסורים, מלקקים טיפות טיפות מים. כמה הם היו מוכנים לשלם בשביל לומר פעם אחת אשר יצר כוונה, אבל הגוף שלהם מושבת". וכשהיה מתאר את המכונה הזו שמנסה לחקות את היצירה המופלאה שנתן לנו הבורא, שתי כליות - אם עוד לא תרמתם אחת - הוא היה שרוף מכאב על החיקוי החיזור של המכונה הזו בידי המדע שמסייע לסחוב את חיהם של החולים, אבל בין היתר על ידי שאיבת כל כוחותיו של האדם תוך חוויה שורפת ומשביתה שוב ושוב ושוב ושוב. והסטיסטיקה, אוי, הסטיסטיקה, זו שבה מתוך 100 מטופלים במכון דיאליזה, בתוך חמש שנים פחות מחצי מהם יחיו, ובתוך עשר שנים בקושי מניין מהם יהיה בין החיים.

"אני אמחק את רשימת ההמתנה", הוא אמר,

"הרשימה מונה כיום מאות רבות ויותר", ניסינו לומר לו בעדינות

"תרמו כבר 300, נגיע גם ל-400 ונמשיך עוד ועוד", הוא אמר אז בנחישות לפני כשבע שנים, בעת שהזמן שחלף מהיום בו התחיל את פעילותו כבר היה כ-7 שנים.

הוא עשה את הדרך המופלאה הזו שבה אנשים פשוט הבינו שאדם יכול לחיות חיי גיהנום, כולו מלומד בייסורי גוף, חייו מרים ובלתי ניתנים לתפקוד. וברגע אחד, מישהו לא יכול היה לעמוד מול כאביו, ותרם. לא ממון, לא עזרה קטנה פה ושם. הוא תרם לו חיים. חיים מושלמים, חיים

שיכולים לעשות בהם כל כך הרבה מתוך בריאות איתנה, מתוך גן עדן על אדמות שצמח במקום שנראה היה כאבוד.

"לא כדאי לאף אחד לתת לי פרס על זה", אמר פעם ברגע של שמחה על עוד חיים חדשים שבאו לעולם בזכותו, "כל חברי ועדות הפרס הללו, יישארו עם כליה אחת".

ואז הוא הלך. בחטף, בשיאה של מגיפה, כשמשמייים דואגים לו בדיוק להלוויה שהיה חפץ בה אילו זה היה תלוי בו, מלווים בודדים במקום רחובות גדושי אדם. אבל הלבבות והכליות בכו בבית והנפשות המיוחדות כל כך, הבטיחו לא לעצור.

והנה, היום אנו יכולים לעמוד ולומר לך מורנו ורבנו רבי אברהם ישעיהו בן רבי צבי: יש אמנם כבר קרוב לארבע מאות תורמי כליה, אבל תוסיף לזה עוד אלף.

קרוב ל-1400 אנשים (!!!) שנראים כמנונו, אבל הם הרבה הרבה יותר מאיתנו, שנתנו מגופם מתנה של חיים לכמעט 1400 אנשים שקיבלו חיים בחזרה.

לא תמיד זה קל בלעדיך, רק לפני מספר חודשים המשרדים כולם עלו באש, כמה צער, אבל זה לא עצר אותנו.

אתה כבר לא כאן כדי לראות זאת בעצמך, אבל את מה שהבטחנו על קברך בלילה המזעזע והוא, כולנו נקיים - לא יהיה אדם אחד שלא ידע מה זו תרומת כליה, מה המשמעות שלה לתורם, לנתרם, מה עמדת ההלכה, ומי שלא יכול לתת כליה, יעשה טוב לאחר במה שהוא יכול לתת.

בשבת הזו, פרשת תרומה, נכריז כי כולנו נהיה תורמים - כל אחד בדרכו שלו.

ספור חיים | הסוד

את התפילה בבית הכנסת שבסוף המשעול, הם לא ישכחו לעולם. אבל לבני ברק הם כבר לא הגיעו באותו יום.

במקום זאת, הם חייגו ל'מתנת חיים': 'חשבנו לשאול את הרב זילברשטיין', סיפרו לרבנית שתחי', 'אבל הקדוש ברוך הוא דאג שהרב הבר ימהר להשיב'.

עכשיו, הייתה זאת היא שלא הבינה על מה הם מדברים. הם סיפרו את קורות אותו הבוקר המופלא, כשהם מצידם כבר קיבלו תשובה ברורה מאוד: 'לא באמת יש טעויות כאלה במקרה

... אז מתי מתחילים?'

הפעם היה זה ר' יוסף שנכנס לעניין במלוא המרץ. מאותו הרגע, מלאכי שמיים ליוו אותם, הכל היה תואם בדיוק מופלא. ורבקה, היא לא עצרה לרגע מהסיוע לדינה שלא חלמה מה הולך לנחות לחייה. לא עודכנה בדבר מתוכניותיה של חברתה הטובה.

לקראת כתיבת השורות שאתם קוראים, כשרבקה חזרה לחייה, מסוגלת בעצמה לנהל את הבית, להכין, לתפקד, לעבוד, ובדרכה שלה אפילו להתנדב ולסייע לאחרות המתמודדות עם הכליות, ביקשנו מר' יוסף לפרסם את הסיפור בשמן המלא, סיפור מופלא על חברות טובה ונדירה, על מתנת חיים אמיתית. בארגון היה כתוב שהם מבקשים להישאר אנונימיים תחת סודיות מוחלטת.

"מה פתאום" הוא נזעק, "שום דבר"

"למה?"

"כי רבקה לא יודעת"

"היא לא יודעת מה? שחברתה הטובה תרמה לה כליה?"

"ששש", הוא אומר, "אל תאמר את זה בקול בשום מקום"

"רגע אחד, אתה מתכוון לומר שגם ברגע זה אין לה מושג שדינה, החברה הכי קרובה שלה, זו שמדברת איתה יום יום, היא זו שהצילה את חייה"

"בדיוק. אשתי לרגע לא יכלה לתאר לעצמה את התחושה הזו שבה תחייה חברה שלה עם הידיעה שהיא הצילה אותה. זו הלבנת פנים. למי זה טוב?"

"תראה, להסתיר מי התורם, זה קורה בתרומות רבות ומקובל", ניסו להבין, "אבל נראה לך הגיוני שכולם יודעים שרבקה תרמה במקרה כליה באותו שבוע?" הוא צחק מלוא פיו. מתברר שגם את זה אף אחד לא יודע.

"אז איך עשיתם את זה?"

"בוא נגיד שאם אתן לך לכתוב עם כל מיני שינויים כאלה ואחרים, את הטריק שעשינו באותו יום של התרומה אתה בעצמך לא תדע."

כן, הסיפור שאתם קוראים אמיתי לחלוטין. התרחש בעשור האחרון, אולי לפני שבע שנים, אולי לפני שבעה חודשים, אבל כך או כך, מסתובבים בינינו מלאכים מופלאים, שלימדו אותנו סיפור מופלא על חברות אמת.

על נתינה מסוג שקיים רק באנשים שטעות בניווט מובילה אותם לתרום כליה.

על מתן בסתר, של חיים.

הגדול רבי יצחק זילברשטיין, חבר מועצת גדולי התורה ומי שבין מנווטי הספינה ההלכתית של הארגון.

דינה כבר הייתה בטוחה שכבר אין לה דרך חזרה מתרומת הכליה, ר' יוסף מצדו הכין רשימת טענות ומענות לא פשוטים אותם יניח על שולחנו של הרב לקראת ההכרעה על הדיון ביניהם.

"יש לי כמה סידורים במרכז", הוא אמר לה, "הם אולי מוקדמים יחסית, אבל בואי נצא יחד, אתפלל איפשהו בהנף ואחרי זה ניכנס לרב."

"תרומת כליה זה תהליך לא קצר של בדיקות והכנות, סוג הדם כבר מתאים, קדימה - -"

החמה עוד טרם האירה על הארץ, עת הרכב שלהם סכב שוב ושוב את רחובות העיר פתח תקווה אליה נכנסו. הוא חיפש בית כנסת להתפלל בו שחרית. גם דינה אמרה שתתפלל עמו, זה יום גורלי מאוד עבורה. אבל דווקא ברגע האמת, בעיר עם עשרות בתי כנסת, הם הרגישו סתם מסתבכים ברחובות,

רגע אחד, אתה מתכוון לומר שגם ברגע זה אין לה מושג שדינה, החברה הכי קרובה שלה, זו שמדברת איתה יום יום, היא זו שהצילה את חייה

חוזרים מפה לשם, לא מוצאים בית כנסת מואר להתפלל בו.

התסכול היה גדול. ואז, כשהתחושה הייתה של מבוך לא נגמר, הוא עצר את הרכב, יצא ממנו, והחליט להמתין ליהודי הבא שיעבור ברחוב, כדי לשאול אותו את השאלה הפשוטה כל כך: בית כנסת קרוב עם מניין, היכן?

זה קרה מהר מהצפוי, ברגע שהוא יצא אל היום שכמעט החל לעלות על העולם חלף שם מישור.

"סלח לי, אתה יודע איפה אפשר להתפלל?"

"להתפלל?", שאל הלה רטורית, "הגעית, זה כמה צעדים מכאן, תיכנס איפה שהרב הבר, תוכל להתפלל בטוח"

"איפה שמי?"

"הרב הבר"

"של מתנת חיים?" הוא שאל והגניב מבט המום לדינה שפתחה את החלון והאזינה באזניים קרועות לרווחה

"כן, מה קרה?" הוא הביט בהם בתימהון ומשך בכתפיו, "בטח הרבה לא יודעים שבכלל זה השם של, אבל אני מקומי, זה ממש פה, עצרתם ליד הרב הבר"

הם החלו לפסוע לעבר השלט שעמד מולם וחשבו שהם חולמים: 'משעול הרב אברהם ישעיהו הבר'.

העיר הדרומית הייתה לוחטת באותו הבוקר. "מים", אומרת רבקה, "מים, קצת מים", היא כאובה ומיסורת.

"בואי נחשוב מה עושים", משיבה לה דינה, "נספוג שוב את הטישו במעט מים. נטפטף לאט לאט, תנסו לא לסיים אותם."

הן חברות ילדות, שנים שתמיד אחת הייתה שם בשביל השניה, דינה התחננה כמה שנים לפני, ועדיין, היה לרבקה ברור, שלמרות שהתרגלה לחיים הירושלמיים, הם יגורו, איך לא, בקהילה החרדית אי שם בדרום, לא רחוק מחברתה הטובה. לרגע לא חשבו שהחיים יתהפכו כך ועד כמה הצעד הזה יהיה משמעותי מאוד לחייה.

חושך גדול ירד על רבקה ביום בו הכליות שלה החלו לדעוך. היא הפכה לצל אדם. מספיקים לה שני הביקורים השבועיים במכון הדיאליזה - שמכניס ומוציא את כל הדם בגוף בערך 70 פעמים ומסנן על הדרך גם המון מהדברים הטובים שיש בו - כדי לעצור לה את השבוע כולו.

אבל דינה הייתה שם כל הזמן. הבת הבכורה שלה הפכה לבייביסטר הקבועה לילדיה הקטנים של רבקה, ואפילו ר' יוסף, בעלה של דינה, היה זה שלמד מדי שבוע עם בנם של השכנים כדי שאביו יוכל ללוות ולדאוג לאמם, שמי יודע, אולי לא תלך בשנה הקרובה לעולמה. המחשבה המחרידה הזו חלפה בראשם לא פעם.

כל עוד היא חיה, הם יעשו הכל בשבילם. יתפללו בלב שבור וידאגו להם בכל כוחם. זה אומר להכין לילדים כריכים בבוקר ולהניח ליד הדלת שלהם, להכין להם ארוחות צהריים לפעמים לשבוע מראש, שישמרו במקפיא. ושבת? שבת כבר באופן אוטומטי מכינים כפול.

נראה מתבקש? אין לכם באמת מושג מה זה לוותר על חיים אישיים כדי "להכפיל" את המשפחה ולהתמסר כך באופן מעורר השתאות.

יום אחד, ר' יוסף הביא מבית הכנסת עלון של 'מתנת חיים', לא היה לו מושג שבמשך ימים ארוכים הוא הולך מאוד להתחרט על הרגע הזה. דינה קראה, ואז אמרה בקול: "מה אתה אומר, אולי..."

"אל תחשבי על זה", הוא ענה לה קצרות, "תרומת כליה זה לא להכין שניצלים ואורז, יש לך בעל וילדים, את לא לוקחת שום סיכון על זה שהחיים של כולנו יתהפכו גם".

המחשבה הזו הלכה והתרחקה, אבל לא ויתרה. זה עלה מדי פעם, עד שבסוף, הוא הבין שהיא נחושה. "הילדים של רבקה לא יהיו יתומים אחרי שראו את אמא שלהם בסבל זוויתי, רק כי אנחנו לא מסוגלים להביט לדבר הזה בעיניים ולהבין שזה בידיים שלנו".

"תעצרי", הוא ביקש, "גם הרב הבר לא היה חושב שהגישה הזו נכונה. תרומת כליה עושים בשלווה מוחלטת, בלי שום לחץ".

הם פנו ל'מתנת חיים', ביקשו מעט חומרים וסיוע בקבלת החלטה. היה מי שיעץ להם לפנות לגאון

משפטי החיים

מאחורי דברים שנאמרו רגע לפני תרומת כליה

חיים שישי בהם

הרב יאיר קרייף

תופעה חד פעמית?

המבחן הפשוט בין תופעה חד פעמית החולפת ונעלמת כלעומת שבאה, לתופעה יציבה וקבועה, הוא מבחן התוצאה. ואם נסתכל על התוצאה היא בהחלט מרשימה, מפליאה ומעוררת השראה. וכל מה שלא ייאמר וייכתב עליה, עדיין התופעה מדברת בעד עצמה בעוצמה אמיתית ופנימית, קיימת ומקיימת, חיה ומחייה, ולא מפסיקה להתרחב ולגדול - 'תרומת כליה'!

"אנחנו במתנת חיים רצים למרחקים ארוכים" נוהג היה לומר הרב אברהם ישעיהו הבר זצ"ל. את התפנית הדרמטית בחייו שמאז ומתמיד היו קודש לתורה ולחסד, החל הרב ביום בו נפטר ידידו ותלמידו הצעיר ממחלקת הדיאלוזה, פנחס תורג'מן, שלא שרד את זמן ההמתנה להשתלה.

"כעת", הוא הכריז, "אני הולך להציל את עם ישראל מכבלי הדיאלוזה הנוראה!" לא פחות. המנומסים שבקרב חבריו וידידיו, גיחכו שלא בפניו. אך היו גם רבים אחרים, שלא יכלו לכבוש את הבעת חוסר האמון המוחלט, והניגוד המשווע בין ההצהרה הדרמטית, לבין מי שהכריז אותה, אברך צעיר ועדין. ואת שחשבו בליבם על 'חלומותיו' הם כבר אמרו לו בגלוי. ואז, לפני 14 שנה, ההיגיון עמד יותר לצידם.

אל מול ההיגיון הזה באה האמונה. "יש בי אמונה עמוקה בה, ומכוחה, מאמין גדול אני בכוחו ובסגולתו של העם שלי" נהג הרב הבר לומר בכל הזדמנות. את היסודות אפופי הסודות היה הוא זה שהניח, בנחישות ובהתמדה, נדבך על גבי נדבך, עוד פרט ועוד פרט, בסבלנות עצומה ונדירה, באמונה פשוטה זכה ותמימה, מתורמים בודדים בשנה הראשונה, לארבעה חמישה תורמים בשבוע! ולנוכח ההיקפים ההולכים וגדלים של תופעת 'תורמי הכליה', הזוכים להציל חיים בגופם ממש, דבר שאין דומה לו בעולם כולו, לנו לא נותר אלא לעמוד ולהביט בהשתאות עצומה, ובאותה תדהמה שאחזה ברב הבר עצמו, שעמד ואמר ב'שבת התורמים' האחרונה שהתקיימה בחייו - "מי חלם שמשפחת מתנת חיים תמנה מאות בני משפחה?"

כשבת זו, פרשת תרומה, שבת מתנת חיים, כולנו מזדהים עם תרומה מסוג שונה, משהו שלא היה מוכר לנו בעבר, עד להופעתו של הרב הבר בחיינו. ודווקא עכשיו, חשוב לזכור את נקודת המוצא של הרב שתורה וחסד נשזרו אצלו בשלימות: "כליה לא כל אחד יכול לתרום, אבל חיוך וחסד, כל אחד יכול וחייב לתרום לחברו" עד כדי כך שכאשר שואלים תורם כליה "למי תרמת?" הוא לא מבין את השאלה, "סליחה מי תרם למי?" הוא משיב בחיוך שובה לב.

(הכותב הינו התורם ה-400)

החיים, בעל משפחה, אב לתאומות וילד מתוק, אבל הוא ידע שהשיחה הזו תגיע. בליל פטירתו של הרב, הוא הבין שאולי השיחה הזו כבר לא תתקיים בדרך המקובלת, אבל הוא הבטיח שמעל מיטת חדר הניתוחים, הוא יעשה זאת - - אמר ועשה.

"תרומת הכליה שלי כעת, זו הנקמה הפרטית בהיטלר", הכריז בנימין בן פרח מפתח תקווה, תורם 415, "הוא לקח חיים, אני תורם חיים, הוא עשה רע, ואני עושה טוב". עוד רגע וההרדמה תיתן את אותותיה, אבל בנימין בהתרגשות עצומה נופף באצבעו ואומר: אתה רואה, רשע! לא הצלחת! הרגת שש מיליון אבל לא הרגת את עם ישראל. עם ישראל חי!!

הנה, יהודי תורם חיים ליהודי. עם ישראל חי!"

בנימין בן פרח

כשהוא נולד בהולנד, כבר לא היו לו סבא או סבתא, וגם לא דודה. בו' בתמוז תש"ג (1943) הם נטבחו בסוביבור, לצד יהודים רבים מקהילה בהולנד, שהוריו ימשיכו בה אחר המלחמה לתת ולתת, למען עם ישראל, ובתודעה זו גם חניכו את ילדיהם.

כששמע על האפשרות לתרום כליה, הוא שאל רק שתי שאלות:

- מה דעת גדולי התורה?
 - תכל'ס - מה הם השלבים שעלי לעבור (איזו טופס, איזה ביקור, איזה אישור)?
- פעמיים הוא נפסל, מה שגרם לו לנסות להתחכם ולמצוא בית חולים אחר שיישאר לו לתרום, אבל הם הפנו אותו למומחה שעבורם הכרעתו קובעת. הוא הכריע שכן. ואז בנימין המשיך את ההתחכמות ושב אל בית החולים הראשון: "אם המתחרים שלכם מאשרים, אתם לא תאשרו?" שאל וחייך.

אבל רגע האושר הגדול ביותר היה דווקא שנה אחרי הניתוח. ועדיין דמעות חמות זולגות על לחייו כשהוא מספר על זה: "הבת שלנו התחנתה. הזמנו לחתונה את הנתרמת ואת בעלה, והם הגיעו. הבאתי אותם לפני הכלה, ובקשתי ממנה לברך את הבת. התפילות של הנתרמת הרי יוצאות מעמקי-עמקי הלב והכליות. ברכות אלו היו חשובות לי מכל הברכות שבעולם."

נפתלי ומי שנושא את הכליה שלו

על טלפון חד צדדי בניתוח תשיעי, ועל הצהרת "נקמה" שהביאה לברכה המיוחדת ביותר רגע לפני החופה

"הרב הבר, הבטחתי להרים טלפון, לא זכיתי, אבל זו הפעם התשיעית שאני נכנס לחדר ניתוח בחיי, אלא שהפעם אני עומד על שני רגליי ונכנס עם חיוך רחב וידיעה עמוקה שאתה שם משיב חיוך", את המילים הנרגשות הללו, אמר נפתלי סנראי מגבעת זאב, אם תתעקשו, השם החדש שלו זה "תורם 1,243".

אבל לפני שאנחנו ממהרים, בואו נחזור לניתוח הראשון שלו. הוא לא זוכר אותו משום שהיה בן שנתיים וחצי, ילד שובב שהצליח בכישרון רב ליפול מכיסא בעיצומו של יום כיפור תוך שהוא גורר עמו דוד מים רותחים שהפכו את חייו לבריכה של ייסורים.

המסע הארוך של חייו, שעברו בנייתוחים, הצלת רגלו מכריתיה, השתלות עור ועוד. ובסוף הוא ניצח ואז גם החליט שיום אחד הוא ישיב טובה לבורא על המתנה.

בגיל 15, פגש בישיבה את הרב שלו, זה שבדיוק בגיל בו עיצב את ה"אני" שלו, לימד אותו שהאדם צריך להיות עם עין טובה ודאגה לכל יהודי. הרב הבר קראו לו.

השנים עברו, הם נפרדו, ואז, נפתלי נתקל בהתמודדות שנחתה על חייו, משהו שיכול לטלטל כל אחד באופן בלתי ניתן לתיקון. ובאחת הלילות, כשהוא באוטובוס בדרכו אל הישיבה, עולה מישהו שמחייך אליו באהבה, זה היה הרב שלו מהימים ההם שחלפו. הוא כבר הכיר את הסיפור והיה שם כדי להקשיב ולתת את ליבו.

מאז, למשך תקופה הייתה זו נסיעה שבועית משותפת. יום שלישי, קו 33, 22:45 בלילה.

כעבור מספר שנים, נפתלי החליט להשיב את הטובה לזולת אותה תכנן והתקשר לטלפון שהופיע במודעה שעסקה בחיפוש כליה לבעל סוג דם כמו שלו. הוא משום מה לא צפה את זה שמי שירים את הטלפון, יהיה המלאך שלו מהישיבה, שזיהה את הקול והרעיון אינסוף מחמאות על הרעיון כשהוא מודיע: "אתה צעיר מדי, תתקשר אחרי גיל 30".

בגיל שלושים, כבר היה נפתלי ברוך השם בסחף

שתיים שהן ארבע

חזרתי הביתה לפני כמה שנים ואמרתי לאשתי שאני רוצה לתרום כליה. היא שאלה אותי "למה?"

מימין יהודה זקס, משמאל אלידע ובאמצע שני המושתלים האחים משה ואיציק

הייתי צריך לתת תשובה הולמת לשאלה זו. לא רק לאשתי, גם לעצמי. בהתחלה התשובה הייתה "למה לא?". אחרי שדיברתי עם כמה חברים שתרמו, שמעתי כמה זה פשוט יחסית, כמה נמוכים הסיכונים מצד אחד ואיזה טוב והצלחה זה יכול לעשות למישהו אחר, לא מצאתי

תשובה הולמת לעצמי לשאלה "למה לא?".

עם התקדמות התהליך קיבלתי תשובות נוספות לשאלה חשובה זו. אחרי ערב תמיכה במועמדים לתרומה של מתנת חיים, אשתי ואני יצאנו עם תשובה נוספת. יש כאן משהו מיוחד שהיה קשה להגדיר. יש כאן קבוצה של אנשים מיוחדים (תורמים לשעבר) עם חוויה משותפת, עילאית, וקשה שלא להעריך אותם.

כשהודיעו לי ממתנת חיים שמצאו מושתל מתאים, והוא בן 61 מרחובות, התווספה לי סיבה נוספת. יש פה מישהו אמיתי שאני יכול להציל. זה כבר לא רק רעיון תאורטי.

כעבור כמה חודשים, פגשתי את משה ואיתי (המושתל ואשתו היקרים) לראשונה בהמתנה לפני הוועדה. ראיתי זוג אנשים מלאי חיים שמסתכלים בי בתקווה, והבנתי כמה גדול הדבר הזה בשבילם.

כשהגעתי לניתוח ופגשתי גם את הילדים שלהם, הבנתי לראשונה כמה המחלה הזאת והדיאליזה משביתות משפחה שלימה. "סליחה שהדמעות נוזלות לי כל הזמן", אמרה שלומית, הבת היקרה שלהם, "אבל אתה לא יכול להבין מה זה עושה לנו".

כשנפגשנו במסיבת ההודיה, גיליתי עוד פן בחוויית התרומה. ביחד עם המשפחה הרחבה של משה, היה גם אחיו, איציק, שקיבל כליה יומיים לפניו והתורם שלו, אלידע. איציק הזכיר את האח הנוסף שנפטר מאותה מחלת כליות בדיוק שנה לפני התרומות. את מסיבת ההודיה הוא סיכם במילים "אבדנו אח אחד, וקיבלנו שני אחים חדשים". הבנתי שזכינו במשפחה חדשה.

היום, קרוב לארבע שנים מאז הניתוח, כששני האחים ושני התורמים ב"ה במצב בריאותי טוב, יש לי עוד כמה תשובות נוספת לשאלתה של אשתי. תרומת הכליה שידרגה לי את החיים והוסיפה לי משמעות נוספת. אני מודה לה', למשה ואיתי ומשפחתם היקרה על הקשר המיוחד שנוצר בינינו, ששונה מכל קשר משפחתי או חברי אחר.

גם אשתי חוותה את המסע הזה יחד אתי ושאלה את עצמה "למה לא?". היא החליטה לפני שנה וחצי שגם היא רוצה לתרום. לצערנו היא נפסלה באחת הבדיקות. הייתה אכזבה גדולה, אבל גם האכזבה הזאת העצימה את הרגשת ההודיה על מה שכן זכינו לעשות.

זכינו.

David Lau
Chief Rabbi of Israel
President of the Great Rabbinical Court

דוד לאו
הרב הראשי לישראל
נשיא בית הדין הרבני הגדול

בס"ד, כ"ג שבט, תשפ"ג
14 פברואר, 2023
תב' - 536.

מכתב ברכה

ערב שבת קודש פרשת תרומה, התחלה של פרשיות העוסקות בתרומות ובהתנדבות של עם ישראל עבור המשכן. ההתניסות למטרה זו היתה מעל ומעבר ומשה רבנו נאלץ לבקש "איש ואשה אל יוסיפו עוד להביא".

התורה בפרשת ויקהל מגדירה לנו את הנתינה הזאת "קחו מאתכם", והמפרשים בארו שתרומה אינה רק נתינת ממון אלא למעלה מזה, האדם שתרם למשכן נתן מעצמותו - "מאתכם".

שתי הגדרות בנתינה באות לידי ביטוי בתורה "ויביאו כל איש אשר נשאו לבו וכל אשר נדבה רוח אותו", נדבת הרוח ונשיאות הלב.

אין מי שמייצג יותר את הנתינה מעצמו של אדם כמו עמותת "מתנת חיים".

חובה על כל אדם לעשות ככל שניתן על מנת להציל חיי אדם. אני קורא לכלל הציבור, מי שיכול לעמוד בכך, שיצטרף למעגל התורמים ובכך יסייע להצלת חיים. אציין את אלו שתרמו עד כה, שעשו מעל ומעבר, אני נפעם מהם. המתנדבים שתרמו חלק מגופם - את הכליה, להציל חיים זה דבר הרואי לכלל הכבוד ולכל הערכה וההוקרה.

דמותו המיוחדת של ידיד נפשי הרה"ג ישעיהו הבר ז"ל, שחייו נגדעו באמצע הפעילות המיוחדת שלו מלווה אותי תמיד, ועתה נטתה אלמנתו הרבנית רחל תל"ס"א להמשיך את המפעל האדיר הזה.

אני תומך בה ובחברי העמותה בפעלם לעודד את הציבור לתרום וכן בעיקר להחזיר את חשיבות הנשוא למידעות, כי בדבר זה תלויים חיים ואני רואה חשיבות רבה בתרומה זו, ופונה למי שיש לו את היכולת ועומד בדרישות המתבקשות לתרום למען הוולת באופן אלטרואיסטי מתוך אהבת האדם.

בתפילה לבורא עולם אב הרחמים שישלח מזור ומרפא לכל הזקוקים לכך.

בברכה נאמנה
דוד לאו
הרב הראשי לישראל
נשיא בית הדין הרבני הגדול

בית הרבנות הראשית, רחוב אהליאב 5, ירושלים. תד. 36016, מיקוד 9446778, טל': 02-5313191, פקס: 02-5377872
The Chief Rabbinate House, 5 Aholiav St., Jerusalem 9446778, Israel, P.O.B. 36016, Tel: 02-5313191, Fax: 02-5377872
דוא"ל: rabbia@rab.gov.il

חידת החיים

שלחו את התשובות ל: sipurim@kilya.org.il
בין הפותרים נכונה יוגרלו 3 פרסים יקרי ערך

מה הביטוי/משפט/מילים המסתרות:

1. אבי האומה עם נביא הנחמה גילה את הרז

2. במבחן יש שתיים שאומרות "הלל", עם שני חדרים ושתי עליות

3. נותן את הזוג

4. המלך סיפר איך אפילו אחרי השקיעה גורמות לצער

5. לא שכח את האות עם שלושת המייסדים, מדען המסגרות

6. הזוג נותנות המלצות, הפועם תופס בשכלו

7. נתחיבו שונאיהם של ישראל, אבל לא שתיים, וגם לא מזדנבת

העלון טעון גניזה